

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Pones eos ut clibanum ignis in tempore uultus tui, dominus in ira sua
conturbabit eos, & deuorabit eos ignis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Timens autem, ab ira dei non quiescit, Si ergo Christus innocētissimus in domino sperare, & in misericordia dei non motus scribitur, qui sumus nos, qui iudicium dei, nostris uiribus & studijs, ac nō potius sola misericordia dei superare conamur? Scripta sunt hæc ad doctrinam nostram. Auertendus ergo timens, tibus nimum, a iudicio & ira dei oculus mētis, & ad misericordiam uertendus, Rursus in phrynitis & duris frontibus a misericordia ad iudicium uertendus, ut humilietur.

Inueniatur manus tua omnibus inimicis tuis, dextera tua inueniat omnes qui te oderunt.

Prosequitur regis huius uictoriam, in hostibus subiectis. Noster interpret uarietate solita, idem uerbum actiuum utrobique, inueniat, passiuum fecit, inueniatur, est enī tautologia, sicut psal. ij. Qui habitat in caelis iridebit eos, & dñs subsannabit eos. Potius autē inimicos & osos dei, q̄ Christi eos appellat, ea causa, qua sepius dixi, ut sciremus deum pro nobis uindicare & pugnare, sicut dicit: Mihi uindicta & ego retribuam. Et psal. cix. Donec ego ponam inimicos tuos, scabellum pedum tuorum. De manu dei, psal. xvj. abunde diximus, in uersu, Auiris manus tuæ, Potētiam enim & opus uindictæ significat. Igitur de iudæis Christum occidētibus loquitur, qui aduersus dominum & aduersus Christum eius conuenerunt, & adhuc in eadem impietate perseverant.

Sed qd hoc? Amisit ne eos manus dei, ut necesse sit eos inueniri a manu dei? Verum hoc tropo, apte ostēditur præsumptio & securitas inimicorum dei, qui ita secure & confidenter agunt, ac si non essent in potestate dei. Quin zelo stultitæ suæ promittunt sibi, non tantum impunitatem, sed & præmium, arbitrati se obsequium præstare deo, ut iam nihil minus q̄ manum dei suspicetur, sed in sinu dei sibi nidum collocasse uideantur. His ergo continget, sicut impijs, qui subito dum nō sperant inueniuntur. Sic. ij. Cor. xj. Timeo ne cum uenero, non quales uolo, tales inueniam, & ego inueniar a uobis, qualem non uultis.

Pones eos ut clibanum ignis in tempore uultus tui, dominus in ira sua conturbabit eos, & deus orabit eos ignis.

Ponit rem pulchre ob oculos Propheta, Sic enim agitur, quando impij subito inueniuntur, uisitantur, & comprehenduntur inter angustias, ut fugere con spectum illū iræ, seu reuelationem iudicij iusti dei uelint, & fugere nō possint, dicatq̄ illud Osee. x. Mōtes cadite super nos, & colles operite nos, Sed frustra coguntur enim diem illam & reuelationem æternam sustinere, ibi tum incipit pavor, fuga & horror intolerabilis, qui facit eos æstare igne illi interno inextinguibili. Nihil est externus ignis ad hunc ignem internū comparatus, ita, ut propriissime eos figuret, per clibanum ignis, seu, ut latine dicimus, clibanum ardentem, qui non igne circumposito, sed intus æstuate & ardente scuit, Sic & Abraham Gen. xix. Videbat Sodoma & Gomorra, sicut fumum fornacis. Hanc principem & intolerabilem pœnam, solo uultu suo inferet deus, id est, reuelatione iræ suæ, sicut hic dicit: In tempore uultus tui, pones eos clibanum ignis. Et. ij. Thessal. j. Qui pœnas dabunt in interitu sempiternas a facie domini, & a gloria uirtutis eius, Et psal. xxxiij. Vultus autem domini super faciētes mala, Deniq̄ hæc est pœna illa, quam nisi damnati, qui sentiunt, nemo committit.

O o iij prehendit,

prehendit, ita ut sit horredum etiam cogitare uerba huius uersus, adeo proprie eam depingunt, nec memini alium locum ueteris scripturae, tam clare damnationis malum referentem. Clibanus est a solo conspectu dei intolerabili succensus, in aeternum perseverans. Neque enim dies iudicii ad momentum durabit, sed in aeternum stabit, nunquam deinceps in occasum itura, perpetuo iudicabitur, & perpetuo cruciabitur, & perpetuo clibanus ignis erunt, hoc est, summa angustia & tribulatione torquebuntur intus.

Non quod impij deum uideant aut uultum eius, quo modo pii uidebunt, sed praesentiam uirtutis suae sentient, quam ferre nequebunt & ferre cogentur. Sicut & nunc est uidere in iudicijs temporis huius, Iustus ut leo confidit, ueritatem etiam cum gaudio expectans reuelari, quam tamen iniustus summo opere exhorret. Ita dulcis erit illa dies sanctis, horribilis autem impijs.

Dominus in ira sua turbabit eos. Eadem sententia, cum praedicta, ac uelut expositio, clibanus, quia reuelabitur ira eius, quo uultu (ut dixi) succedit eos igne illo, clibanus, Hebraeus diceret: Dominus in ira sua absorbebit eos, quia comprehendit eos, ut effugere nullo modo possint. Non enim mordebit tantum, sed totum quod sunt, deuorabit, ut nulla sui parte, effugere queant. Magnae certe & hoc ipsum uerbum epistolae & emphasis est, deuorari ab ira dei, & haec omnia ad internam poenam pertinent. Sequitur altera pars uersus,

Et deuorabit eos ignis. Hebraeus: Et comedet eos ignis. Hoc iam de externo igne intelligitur, in quem mittetur cum diabolo & angelis eius, Matthaei. xxv. Ite maledicti in ignem aeternum, qui preparatus est diabolo & angelis eius, sic cum corpore & anima intus & foris arsurus. Quis huic Propheta tam clare omnia dixit? Neque enim ullus alius infernum tam clare descripsit, sed prior partem experientia cognouit, posteriori reuelatione, qui enim in hac uita posuerunt sese, ut hortum refrigerij & quietis, illic clibanus ardens erunt & cibus ignis.

Fructum eorum de terra perdes, & semen eorum a filiis hominum.

Ethic uersus cogit hunc psalmum, de Christo & suis hostibus intelligi, quem ad sensum uidemus ubique impleri. Fructum eorum siue prolem, siue quicquid in hac uita possederunt (quae fructus manuum dicuntur) immo & bona si qua faciunt in lege domini laborantes, licet intelligere, omnia enim per Romanos uastata sunt, & de terra patria dispersa in omnem terram, nec hoc satis:

iudaeorum misericordia. Etiam semen & posteritas eorum, non tantum de terra illa perditur, sed ubique ab hominibus propellitur, ut impleatur illud Osee. vij. Abiciet eos dominus deus meus, quia non audierunt eum, & erunt uagi in nationibus. Et Mich. vij. Lingent puluerem sicut serpentes, & uelut reptilia terrae turbabuntur de adibus suis. Vbi cunq; enim homines sunt, si Iudaei ibi sunt, incertam sedem habent, atq; si etiam non assidue corpore uagentur, assiduo tamen timore uagandi & migrandi carere non possunt.

Quoniam declinauerunt in te mala, cogitauerunt consilia, quae non potuerunt stabilire.

Hebraeus sic: Quoniam declinauerunt super te malum, cogitauerunt cogitationes, non potuerunt. Vbi pronomem, quae pro idiotismo uitando adiectum, & infinitiuus, stabilire, appositus est, pro clariore sensu. Significantius tamen uerbum